

Elżbieta Jaworska

"Aleksander Fredro jest w złym humorze (3)", Jarosław Marek Rymkiewicz, "Dialog" nr 5 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 125

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) RYMKIEWICZ Jarosław Marek: Aleksander Fredro jest w złym humorze. (3). "Dialog" 1975 nr 5 s. 137-151.

W odcinku trzecim opowieści o Fredrze poszukiwanie odpowiedzi na pytanie o przyczyny złego humoru pisarza zostaje przeniesione z obszaru biografii w sferę twórczości. Autor omawia krytycznie sądy Grzymały-Siedleckiego, Kołaczkowskiego, Wyki i Borowego na temat "Trzy po trzy". Podważa pogląd o tym utworze jako wiarogodnym osobistym pamiętniku Fredry, a także uznaje za niewystarczające objaśnienie jego poetyki techniką gawędy szlacheckiej lub powieści Sterne'a. Zdaniem autora, czynnikiem organizującym (a raczej dezorganizującym) "Trzy po trzy" jest pamięć Fredry. Kompozycja tego utworu odbija wizję świata jako chaosu, w którym rządzi przypadek, brak hierarchii i sensu. Przyczynę tego rodzaju postawy wobec życia odnajduje autor w usytuowaniu Fredry między zburzonym łańcem klasycyzmu a romantyzmem, który pozostał dla pisarza kierunkiem obcym.

BP/58/57

El.J.

(II) RYMKIEWICZ Jarosław Marek: Aleksander Fredro jest w złym humorze. (4). "Dialog" 1975 nr 6 s. 102-109.

W tej części opowieści o Fredrze autor kwestionuje wiarogodność opinii wielu krytyków na temat rzekomo amatorskiego charakteru twórczości komediopisarza. Jego zdaniem, Fredro świadomie stworzył na użytek współczesnych mit o sobie jako pisarzu niezawodowym. Tymczasem tezie tej przeczą wyniki badań komparatystycznych, liczne bruliony tekstów komedii, instrukcje dotyczące późniejszych losów dzieł, jak również notatki związane z korzyściami finansowymi płynącymi z ich wydawania. Arystotelesiański porządek komedii Fredry, skojarzony przez autora pracy z zainteresowaniami pisarza matematyką, architekturą, mechaniką - świadczą o tym, że najistotniejszą cechą jego osobowości było pragnienie przewyciężenia wizji świata jako chaosu.

BP/58/58

El.J.